

NAGY SÁNDOR 1946–2010

IN MEMORIAM SÁNDOR NAGY

A Fiumei úti sírkert szóróparcellájában 2010. június 7-én a gyászoló Család és az MH Geoinformációs Szolgálat mellett az egész magyar meteorológustársadalom őszinte szomorúsággal és megrendüléssel vett búcsút kollégáinktól, barátunktól, a 2010. április 27-én, életének 64. évében elhunyt Nagy Sándor nyugállományú ezredestől, a Magyar Honvédség halottjától.

The funeral ceremony of Colonel Sándor Nagy was organised in the National Cemetery in Fiume Street on 7 June 2010. Not only the Family, the Geoinformatics Service of the Hungarian Army but the whole Hungarian meteorological community met sorrowly and deeply shocked last time our friend and colleague died in 64.

Nagy Sándor 1946. szeptember 29-én született Erdőtelten. Az általános iskolát Tenken járta ki, majd az egri Gárdonyi Géza Gimnáziumban folytatta tanulmányait. Természettudományos érdeklődése miatt a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem matematika-fizika szakára jelentkezett, ahol 1969-ben kapott középiskolai tanári oklevelet. Az egyetem befejezése után azonban nem a középiskolai katedra, hanem a katonaság felé vezetett útja. 1969–1970-ben elvégezte az Országos Légvédelmi Parancsnokság meteorológus tanfolyamát, amihez később a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia számítástechnikai folyamatszervezői képzése kapcsolódott.

Nagy Sándor katonameteorológusi pályája akkor kezdődött Pápa repülőtérén, amikor a szakemberek számára nagyon kevés eszköz állt még rendelkezésre a repülések meteorológiai biztosításához, ugyanakkor Pápán 50-60 vadászgép repült nagy óraszám-ban, illetve folyamatos készültséget adtak. A jelentős késéssel elkészülő szinoptikus térképek, kisszámú repülésmeteorológiai előrejelzések és a viharjelentő hálózat adatai szerény háttérrel adtak a meteorológus munkájához. Elmondhatjuk, hogy igazi „hőskora” volt ez az időszak a katonai meteorológiának. Jelen-

tős segítség volt a munkájukhoz az első meteorológiai lokátor az MRL–1. telepítése Pápán, 1972-ben.

Pályafutása egybeesett a katonai repülések meteorológiai biztosításának jelentős fejlődésével, és ennek a fejlődésnek az egyik szervezője, harcosa Nagy Sándor volt. A kitérő, melyet 1974 és 1982 között a Magyar Néphadsereg Számítástechnikai Intézetében végzett munka jelentett, csak segítette őt ebben a tevékenységben. 1982-től a Honvéd Vezérkar Hadművelési Főcsoportfőnökség főmeteorológusa, majd MH meteorológiai szolgálatfőnöki beosztásában legfontosabb feladatának tekintette a meteorológus szakma honvédségen belüli elismertetését, majd az átalakuló, csökkenő méretű honvédségen belül új szervezeti egység létrehozását, szolgáltatások bővítését, kapcsolati rendszer kialakítását, és végül a már említett technikai fejlesztést.

Nagy Sándor
ezredes
1946–2010

Jelentős lépés volt, amikor javaslatára létrejött a Katonai Meteorológiai Központ 1991-ben. A Katonai Meteorológiai Központ önálló, vezető szakmai szervezetként nem csak repülésmeteorológiai, hanem összhaderőnemi biztosítás kifejlesztésében volt érdekelt. A szakmai fejlődés egyik tényezője volt, hogy a korábbi értelmetlen távolgártartás helyett, Nagy Sándor tárgyalásainak ered-

ményeképpen az Országos Meteorológiai Szolgálattal fokozatos kapcsolatépítés indult meg. Ebben döntő fontosságú volt az 1991-től 1998-ig terjedő időszak, amikor a Katonai Meteorológiai Központ közös elhelyezésbe került az OMSZ Előrejelző Osztályával, és a polgári szolgálat fejlesztési elemei megjelentek a katonai szolgálatnál is.

Amikor Nagy Sándor szervezésének is köszönhetően a katonai meteorológia önálló, korszerű számítástechnikai háttérű elhelyezést kapott a Lehel úti objektumban, természetes volt, hogy az OMSZ és a Központ között nagy sebességű adatátviteli csatorna létesült. Nagy Sándor tevékenységének eredményeként költségvetési keretet különítettek el a katonai repülőterek automata meteorológiai rendszereinek létrehozására. Nagy eseménynek számított, amikor a Központ előkészítő munkájának is köszönhetően 1997–98-ban 3 katonai repülőtéren avattak automatizált meteorológiai rendszereket. Ebben az időszakban indult meg a Központnál és utódjánál, a Meteorológiai Hivatalnál a tudományos munka. Nagy Sándor ösztönözte fiatal kollégáit, hogy képezzék magukat, illetve ismereteiket dolgozatok formájában összegezzék, ennek természetesen az anyagi háttér is biztosította. Nagy hangsúlyt fektetett a partnerszervezetekkel való kapcsolatfelvételre, német, holland, osztrák katonameteorológiai szervezetekkel létesült hasznos kapcsolat, fiatal kollégái rendszeresen látogatták az általuk szervezett szakmai és nyelvi tanfolyamokat.

Lelkesen vett részt a NATO Partnerség a Békéért Program meteorológiai szakmai tevékenységében. Nagy sikernek számított, hogy még tagjelöltként hazánk rendezhette meg 1998-ban Budapesten a NATO Katonai Bizottság Meteorológiai Csoportjának soros, évi ülését. Magyarország NATO-taggá válását követően az előbbi testületben és több munkacsoportban volt képviselő. Fontosnak tartotta, hogy utódai jól felkészült katonák és meteorológus szakemberek legyenek. Segítette a fiatalokat, hogy eljussanak a NATO nyelvi és meteorológusi tanfolyamaira, majd NATO-beosztásokba.

A sok-sok lekötöttséggel járó katona meteorológusi pályafutása mellett nem feledkezett meg a szakmai kapcsolatok ápolásáról sem. 1982-ben belépett a Magyar Meteorológiai Társaságba. 1990-től tagja a vezető-testületnek, a Választmánynak. Az MMT legnagyobb elismerése a Steiner Lajos emlékérem. Az emlékérem odaítélését eldöntő Bizottság munkájában 1991 és 2002 között vett részt. A szakmai közösség 2003-ban elvégzett munkája elismeréseként, neki ítélte oda a Steiner Lajos emlékérmét. Élete végéig aktív közreműködője volt a Társaságnak, s amiért különösen hálás neki a meteorológusok szervezete, hogy nyugdíjba vonulása előtt ő intézte el, hogy a Magyar Honvédség jogi tagja legyen a Meteorológiai Társaságnak. Munkája elismeréseként megkapta a Haza Szolgálatáért Érdemrend Bronz (1977) majd Ezüst (1982) fokozatát, 1979 és 1999 között rendre a 10–15–20–25–30 év után a Szolgálati jelet, majd 2002-ben a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjét. 2006-ban a környezetvédelmi miniszter a Schenzl Guido-díjjal tüntette ki. Kedves, szeretetteljes egyénisége, mosolygós arca, rövid, de határozott véleménynyilvánítása hiányozni fog a választmányi ülésen. Amikor nyugdíjba vonult, a szakmai közösség bízott abban, hogy ez csak a hivatásos munkától jelent számára elválást, de a Meteorológiai Társaság még sok-sok éven át számíthat rá, dolgozhat vele együtt.

Magánemberként példás családi életet élt, feleségével, Irénkével több mint 40 éven keresztül mindenben támogatták egymást. Mindig biztos támasza volt özvegy édesanyjának. Húgát, öccsét és gyermekeiket, valamint keresztgyerekeit nagyon szerette, és mindenben segítette, támogatta őket. A családi kapcsolatok mindig meghatározó szerepet játszottak az életében. Egyetemi barátok, jó szomszédok mindig fontosak voltak számára, és mindig talált alkalmat egy-egy jóízű beszélgetésre. 2003. évi nyugállományba vonulását követően hitvesével megvalósították régi tervüket, szép házat építettek Hevesen, majd rövidesen oda is költöztek. 2009. év elején jelentkezett a betegség. Hősies küzdelmet folytatott a gyógyulás érdekében, azonban a kór erősebb volt.

**Tisztelt Ezredes Úr, kedves Sándor,
nyugodj békében!**